

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott gármond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppell Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyilttéri czikkok

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékes czikkok díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „KELET”

politikai és közgazd. napilap
nyolczadik negyedévi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Okt. — decz.	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

Az előfizetés pénzek, legczélserűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltpéldánnyal szolgálok.

A „KELET” kiadóhivatala.

A democratia és centralisatio.

I.

(B. K.) A jelszavak korát éljük. A mult szá-
zadi francia forradalom szelnek eresztette száza-
dunk mozgató eszméit; az eszmék hódítottak
világszerte, sok imádóra találva, de kevesebb
higgadt bírálóra.

Az eszmék, ha valamely ország értelme-
sebb körében diadalt vívtak ki, győzelmök biz-
tos a nép minden rétegében s ha egyszer di-
adalmaskodtak, a divat jellegét öltik fel, kül-
sejöknek, pusztá nevének hódol a tömeg a
nélkül, hogy értelme mélyére hatolna. Száza-
dunk jelen tizedei ép azok az évek, midőn a
puszta jelszavak elégségesek valamely intézmény
népszerűségének megalapítására vagy lerontá-
sára; a nagy többség csak jelszavaihoz méri a
kérdéses ügyet és ítéletével készen van.

Hogy e jelszavak alatt azonban mennyire
lehet ép ellenkezőjét érteni annak, mit sokan
e szavaknak tulajdonítanak, eléggé tanúsítja
azon körülmény, hogy Anglia demokratnak mon-
dja alkotmányát születési aristokratiajával;
Sweiz általános népszavazatjogával; Északame-
rika decentralisalt kormányformájával; Fran-
ciaország eddigi köztársaságait merev centra-
lisatiojával; nálunk demokratnak mondja terve-
it a szélsőbal és életbe léptetett intézménye-
it a jobboldal.

A szavak értelmét a szokás határozza
meg, de a demokratia mint láthatni, a szo-
kás egymással ellenkező értelmet adott.

Hírlapban lehetetlen hosszabb fejtegetés
alá vonni korunk mély értelmű vezérslavait,
ha azonban a democratia névnek lényegét s
leggyakoribb használatát tekintjük, úgy talál-
juk, hogy a centralisatioval áll legnagyobb

rokonságban, melylyel igen sokan éles ellen-
tétbe helyezik.

A democratia szava népuralmat jelent;
a végre, hogy a nép uralkodhassék, szükség,
hogy a néptől választott országgyűléssel és
ennek egyenes kifolyásul tekinthető végrehaj-
tó hatalommal birjon. Ha a nép azonban ily
módon megalkotta a választás utján ere-
rejből egyenesen kifolyó hatalmát, ez csak
ugy uralkodhatik, csak ugy hajthatja végre
mindenben a nép akaratát, ha ellenállásra és
engedelmességre sehöl sem talál; ha mindenütt
az történik, mit ő, a legfőbb néphatalom akar.
Ezt csak merev centralisatioval érbeüni el;
ha vannak önálló jogkörrel felruházott muni-
cipiumok, igen természetesen az összes nép
akaratával szembe partikularis érdekek érvé-
nyesülnek s amazt megrontják.

Ily szempontból fogta fal a democratia a
mai napig egész Franciaország, ily értelemben
karolta fel és vitte keresztül az első francia
forradalom és utána mindenik. Ily értelemben
veszik a democratia a socialisták és communis-
ták, kik csak annyiban különböznek életet
nyert modern eszméink előharczosaiktól, hogy
az eszméket, miket hévvel karolt fel az egész
világ, teljes értelmökben kívánják az államban
keresztül vinni. Az egyenlőség eszméjeért le
kívánják rontani mindazt, mi az embert egyen-
lőtlenné teszi; a democratiaért megsemmisítik
az egyesnek minden hatalmát, mivel az ösz-
szes nép akaratának ellenállhatna.

Franciaország az abstract elvek imádója.
a commun hazája, mint jelen századi történe-
téből láthatni, ha egész valóságában csak rit-
kán, de részeiben az emberi viszonyok közt
lehetőleg érvényesítette a commun elveit. Csak
most, miután a communismus valódi rémséges
alakjában mutatta be magát, kezd az ország
ellenkező irányt venni. A centralisatiót Fran-
ciaországban nem absolutismus teremtette, ha-
nem ez a köztársaságoktól átvette.

Már az első francia-forradalom — egy
felejtethetlen tanáromtól tanultam — az egyen-
lőség nevében lerombolt a nép előtt minden
akadályt s a tenger hullámai egyenesen a trón
számolyát csapkodták. És el is sodorták azt.
Mert az összes nép hatalmát nem korlátozta
sem municipium, sem másnemű intézmény. A
democratia szorosan vett értelemben keresztül
vitetett és nem volt századunk alkotmányával
bíró országai közt nyomorultabb kormányu ál-
lam, mint Franciaország. Volt köztársasága,
monarchiaja, caesarsága, de zsarnokság volt
mindenik, mert korlátlan volt. Csak a névre
volt szüksége minden hatalomnak, hogy eredet-
ét a fonséges néptől veszi s ezentul keze nem
volt megkötve a legvakmerőbb zsarnokosko-
dásban.

Mindezzel csak azt kívántuk bebizonyít-
ni, hogy a szorosan vett democratia a merev
centralisatioval jár karöltve, s a decentralisa-

nyozok egy felköszöntést a Mayor-ra s a város kép-
viseletére. Az a mivel Dickens toasztját indokolá,
nem pusztá phrasis, mert az angol közvélemény ál-
tában e város nagyságát és vállalkozási szellemét
szabad municipalis alkotmányától származtatja.

Liverpool tizenhat kerületre oszlik, melyeknek
mindegyike egy előjárót (alderman) és három ta-
nácsnokot (counseulors) választ. Minden 21 éves fér-
fiu, ki három éven át a város határain belül házat
vagy boltot birt, s valamelyik egyházi kerületben a
szegény adót fizette, választó jogosult. A 16 alder-
man s a 48 tanácsnok alkotja a harmad részében
évenként megújuló községtanácsot (towncouncil)
melynek igen kiterjedt előjogai vannak, s mely tel-
jesen független a központi kormánytól. A királytól
feloszlathatja ugyan a parlamentet, de a községtá-
nács tagjait senki sem mozdíthatja el állásukról. A
községtanács kezében van a rendőri hatalom, az
gondoskodik a városi kövezés, világítás és egészség-
ügyről. A városi hatóság csak a községi törvényhez s
parlamentari intézkedésekhez tartja magát, s az alder-
manok s tanácsnokok sorából egy évi időtartamra
megválasztja a Mayor-t. Ez ismételt is megválaszt-
ható, mi azonban csak igen ritkán történik.

A Mayor a városnak kifelé képviselője, s a
legnagyobb tekintetben részesül. Cselekvényeiért csak
választóinak felelős, s az államtól egészen független

tiót nem a névleges, hanem a czélirányos, a
helyes irányu állami élethez eszélyesen alkal-
mazott democratia követeli meg. Hogy miért
követeli és épen mi nálunk mennyiben követeli
meg, a jövő alkalommal kísértjük meg fej-
tegetését.

Országgyűlés. Pest, decz. 11.

Ma ülést tartott mind a képviselőház, mind a
elsőház. A képviselőházban napirenden volt a telepítvé-
nyesekről szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgya-
lása. Hosszabb vita ugyszólván csak a 25-ik szakasz-
nál fejlődött ki, mely a székelyföldön előforduló te-
lepitésekre nézve határozza meg az intézkedéseket.
E szakaszhoz több rendbeli módosítvány nyújtott
be, melyek közül azonban csak a Becze Antalé lé-
nyegesebb, ki a telepítvényesektől írásbeli szerződés
előmutatását követeli, mit a központi bizottság szó-
vegezése nem kíván. Becze Antal világos előadással
és alapos érvekkel indokolta módosítványát, melyet
Pauler Tivadar igazságügyminister oly fontosnak
tartott, hogy e szakasznak és a módosítványnak a
központi bizottsághoz való utasítását indítványozta.
Paczolay János ugyan ellenezte az indítványt, de
azért rögtön elfogadtatott volna, ha Lázár Ádám föl
nem kel, hogy ő is szóljon. E képviselő annyira vit-
te a minden tárgyhöz való hozzászólást, s ennek foly-
tán a visszaélést a ház türelmével, hogy most már
elégséges föllálása arra, hogy a ház jó nagyrésze
a folyosókra menjen unalmas és egyhangu előadása
elől. Lázár Ádám után majd minden székely képvi-
selő kötelességének tartotta, hogy felszólaljon, és így
meglehetősen hosszúra nyúlt a vita. Boér Antal Be-
cze Antal módosítványát támogatta.

Nemes Péter a központi bizottság szövege mel-
lett szolt, s nem maradhatott el a minden másod-
rendű kérdésnél beszélni szokott Horváth Gyula sem,
ki szokás szerint nagy fontossággal ad elő minden
kis módosítványt, melyet ő nyújt be. Papp Lajos
röviden elfogadásra ajánlotta Pauler indítványát,
melyet pártolt, Orbán Balázs is; végül Stanescu
Imre a központi bizottság javaslata mellett szolt.
A ház többsége ezután elfogadta Pauler indítvá-
nyát. A javaslat többi szakaszai végig tárgyalat-
tak. — Ezután minden vita nélkül s a köz-
ponti bizottságnak irályi módosításaival fogadtatott
el a magyar korona országaira eső hadjuttaléknak a
határrvidékek egy része, nevezetesen a bánsági há-
rom ezred és a titeli zászlóalj területének polgáro-
sítása folytán megállapításáról, illetőleg az 1872.
évi III. törvényczikk módosításáról szóló törvényja-
vaslat, mely a holnapi ülésen fog harmadszor felol-
vastatni.

A főrendiház ülésén csupán a képviselőház
jegyzője vitte át a főváros rendezéséről szóló tör-
vényjavaslatot, s azután még megemlítendő Kegl-
vics István gr. indítványa, mely szerint a közleke-
dési miniszter felszólíttatnék, hogy tegye meg az
intézkedéseket, melyek szükségesek, hogy egy vasuti
törvényt mielőbb beterjessen. Az indítvány tárgya-
lása a jövő ülésre halasztatott.

A városi kormányzat szekhelye az ódon tanácsház
(townhall) melynek földszinti részében van a tanács-
terem (council room), honnan diszes lépcsőzet vezetle
a banket terembe (banquet room). A nyilvános
hivatalszobák (public offices) egy modern pompás
épületben vannak, hol nyolcz bivottmányi s több albi-
zottsági tag becsületbeli kötelességének tekint a
közügynek díjtalanul szentelni tevékenységét, hogy
a városi budget minden felesleges költségtől meg-
kíméltesék. Liverpoolnak telkekben és házakban
mintegy negyven millió forint értéke levén, a pénz-
ügyi bizottságnak (finance and state comitee) is ter-
mészetesen igen sok és fontos teendője van. Egy
másik bizottság a városi őrséggel (watch) foglalko-
zik, s felügyel a tüzesetek elhárítására, a suly- és
mértékekre vonatkozó törvények megtartására s az
utezai világításra. (Liverpoolnak 1868-ban 6105 gáz-
lámpa volt, s világítási költségei 21.367 fr sterling-
get tettek). Szabályozza továbbá az omnibusok s
nyilvános járművek közlekedését, s ellenőriznie kell
azon gyanus bollockákat is, melyekben „marine
store dealers” néven a szatocok igen gyakran a ki-
kötőkben lopott tárgyakat rejtik el. E bizottmány
működése általában kiterjed a közbiztonság minden
ágára, a mi épen nem könnyű dolog, hogy Liver-
poolban naponként egész serege fordul meg a
kivándorlók, matrózok- és irlandiaknak, a kik legna-

A képv. ház pénzügyi bizottságának jelentése.

(Folytatás.)

Mielőtt a bizottság az 1873. évi hiány és
az 1872. hitelmaradványoknak fedezése iránt javas-
latait előterjesztené: előadja főbb vonásokban azon
nézeteket, melyeket ez államháztartásnak az 1873.
évi költségvetési előirányzat által viszsztatkrözött
pénzügyi állapota és általában az ország pénzügyi
helyzete iránt előterjeszteni magát indittatva érzi:

az 1873 ik évnék hiánnya a fentebbiek szerint
32.175,808 frtra rug, az 1872-ik évi hitelmaradvá-
nyok, a melyeket, mint az 1872-ik évnék deficitjét
végleg fedezni kell, 20.116.247 frtot tesznek. Ezen
két összeg azonban nem képezi még összegt az
hiányoknak, melyeknek fedezéséről gondoskodni-
kell.

Az 1872 ik évnék 25.966 631 frttal előirány-
zott hiánnya a két utolsó mostoha évnék az állam-
háztartásra oly nyomasztólág ható következményei-
nél fogva be fog következni és meg fog jelenni
majdnem egész mértékben a zárszámadásokban is,
annál is inkább, mert az 1872-dik évi költségve-
tésben 3.512 705 frt, a mely összeg a közös acti-
vákbl előirányoztatott, de be nem folyt, ez előirány-
zott hiányt 29.479,336 frtra emelte.

Hozzájárul ehhez még azon körülmény is, hogy
az 1870. és 1871-ik évek előirányzott nagy hiánya-
inak fedezésére a pénztárkészetek már nagy mérv-
ben igénybe voltak véve és így tetemesen meg-
apadtak.

A fentebb említett 20.116,247 frt 1872-ik évi
hitelmaradványon kívül tehet a pénzügyminiszter elő-
terjesztései szerint még követk zó tartozásai vannak
ma az államkincstárnak:

Előlegezési hitelművelet által	
Bankintézetektől	4.700,000 frt
Sorsolási kölcsönből	7.011,680 „
A folyó pénzkezelésben bíró	
mérések kiteszek	2.002,000 „
A kamatozó kincstári utalványok	1.800,000 „
	15.513,680 frt.

Ezen tartozások képezik ma az állam összes
lebegő adósságát. Ezen összegből a két utolsó tétel-
nek fedezése nem szükséges ugyan. Az ezek levoná-
sával fennmaradó 11.711,680 frtnak fedezése azon-
ban elkerülhetetlenül szükséges. Ezenkívül az 1872-ik
évnék terhére részint az országgyűlés által megsza-
vazott, részben a delegatio által megállapított és ez-
után fedezendő 1.236,990 frtra rugó póthitelek is
szaporítják, melyekről a bizottság alantabb szolt.

Mindenekelőtt azon 15.513,680 frtot tevő fűg-
gó tartozásnak keletkezéséről és annak okairól kíván
a bizottság szólni.

Az 1872-ik évi államköltségvetési törvény
25.966,631 frt lebegő adósság megkötésére hatalmaz-
ta föl a pénzügyminisztert. — Miután 20.116,247
tesznek ki az 1872. évre fűdőzendő hitelmaradvá-
nyok és 15.513,680 frtot tesz a lebegő adósság. Az
összes tartozás 35.629,927 frtra rug, tehát közel

nyobb nyomorral küzdenek, s mindennek daczára
büntények csak igen ritkán fordulnak elő.

A közegészségügyi bizottmányának hosszú időn
át igen sok nehézséggel kellett küzdeni. Negyven év
előtt Liverpool Anglia legegészségtelembb városának
tartatott.

A népesség nagyrésze szűk utczákba volt össze-
zsufolva, éjeit nedves pinczékben, nappalait pisz-
kos udvarokon tölté; az utczák tisztogatására nem gon-
doltak, s azok megtakarítását csak a szél és eső tel-
jesíté. Hogy e bajok orvosoltathassanak, egy parla-
menti actára (sanitary act.) volt szükség, mely 1846-
ban az egészségügyi bizottmányt azon helyzetbe hoz-
ta, hogy törvény alapján kezdhesen az Augias-istál-
ló tisztogatásához. S valóban nagy ideje is volt már,
mert kevéssel azután kitört az éhség Irlandban, s az
éhezők s betegek ezreivel teljesen elárasztotta Li-
verpoolt. Az utczák kísérteties, sápadt alakokkal
teltek meg s több mint százezer irlandi vette igény-
be a polgárok jótékonyágát. Alig szabadult meg a
város e calamitástól, midőn kitört a cholera, de a
melynek pusztításait már a sanitary act szigorú keze-
lése nagymértékben megakadályozta.

(Vége köv.)

10.000.000 forint és a közös aktívából a költségvetésbe fölvetve, de tényleg be nem szedett 3.512.705 forint, levonás mellett is 6.150.591 forint többet tesz ki, mint a mennyire az 1872-ik évre előirányzott hiány a költségvetésben megállapított. Ennek okait az 1870. és 1871-ik évek kezelésének pénztári eredményei képezik. Hogy erre vonatkozólag a bizottság a tényállást teljes világossággal fölírta, kénytelen visszamenni: azon évek előirányzataira és pénztári eredményire. Ezen visszatekintés és azokból merített adatok elősorolása egyebiránt az egész pénzügyi helyzet áttekintése miatt is nagyon szükséges.

Az 1870-ik és 1871-ik évek pénztári eredményei az 1870-ik évi zárszámadásoknak az állami számadásoknak az állami számszék által a bizottságnak f. évi november hó 27-én átadott hiteles újabb összeállítására. Az 1871-ik évi zárszámadások és azok alapján a pénzügyi miniszter által a bizottsággal közölt adatok szerint következőleg állanak:

I. 1870-ik év.

Az 1870-ik pénztári eredmények.

Rendes kiadás	154.688.656 frt.
Bevétel	159.810.929 frt.

Fölösleg	4.322.069 frt.
Rendkívüli kiadás	35.658.663 frt.
Bevétel	20.147.196 frt.

Hiány	15.511.407 frt.
Összes hiány	11.189.398 frt.

Ehhez az átfutó kezelésnél mutatózó következő kiadási többlet:

Átfutó kiadás	74.493.727 frt.
Bevétel	68.864.721 frt.

Kiadási többlet	5.624.007 frt.
-----------------	----------------

Összes pénztári hiány	16.813.405 frt.
Ezen kiadási többlet onnan ered, hogy gyűmölcsözőleg elhelyeztetett.	6.800.000 frt.
Átfutó kezelésnél kiadási többlet	2.823.403 frt.

Összesen	9.423.403 frt.
Inségi kölcsönből befolyt	3.799.396 frt.

	5.624.007 frt.
--	----------------

A pénztári maradvány volt 1870. év elején 50.067.048 forint. A pénztári maradvány volt 1870. év végén 45.611.704 forint. Ebből levonva a vasuti és sorsolási kölcsön alaptőkéit 12.358.061 forint maradt 33.263.643 forint. Tehát fogyatkozás 16.813.405 forint.

(Vége következik.)

Telekkönyvi jegyzőkönyvek közzététele Erdélyben.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumnak folyó 1872. évi october hó 12-én 30174. szám alatt kelt rendelete folytán az alább megnevezett telekkönyvi munkálatokra nézve a következők tételnek közzé:

I.

Az új telekkönyvek behozatala céljából, a helyszínelés teljesen befejeztetett;

a.) Naszódvidék azon községeiben — Ó-Radna kivételével, melyek a naszódí k. törvényszékhez tartoznak u. m. Bükkös, Földra, Gaurány, Hordó, N.-Rebra, Kis-Rebra, Makold, Mititei, Naszód, Nepos, Párva, Poján, Romuli, Runk, Sálva, Suplai, Telts, Zágara, Felső-Borgó, Közép-Borgó, Alsó-Borgó, Lesch Borgó-Prund Tihutzával, Borgó Beszterce, Borgó Russ, Borgó Tiha, Borgó Morosén, Glédény, Nagy és Kis Ilva, Kis-Sajó, Kosna, Ludvédkiribába, Magura, Majer, Monor, Román Budak, Új-Radna, Rágla, Szt. György és Szt. József községeiben;

b.) Naszódvidék azon községeiben, melyek a besztercei kir. törvényszék kerületébe vannak beosztva, u. m. Nagy Falu és Szent Iván községeiben;

c.) Végre: ugyan Naszód vidéknek a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez tartozó Monos-falu és Maros-Oroszfalu községeiben.

d.) Besztercevidék községeiben Törpen és Dipse kivételével, és pedig: Király-Németi, Asszubeszterce, Szászbudak, Szent-György, Besenyő, Jád, Lekenecze, Nagy Demeter, Malomárka, Újfalu, Petres, Szász-Péntek, Zsolna, Szépnagy, Tatsch, Aldor, Kis-Demeter, Fejéregyház, Vermes, Vinda és Silyk községeiben, melyek a besztercei kir. törvényszékhez tartoznak.

e.) Udvarhely anyaszékhez tartozó Bardocz fiuszék községeiben, melyek a baróthi kir. járásbírószákhoz tartozó a Seps-Szt.-Györgyi kir. törvényszékhez tartoznak, nevezetesen: Bardocz, Bibarcfalva, Füle, Kis-Baczon, Magyar-Hermány, Olasztelek, Száldobos, Teleddi Bczon és Vargyas községeiben.

f.) Továbbá a Háromszékel egyesült Miklósvárszék szintén a sepsi-szt.-györgyi kir. törvényszékhez tartozó községeiben, u. m. Baróth, Bodos, Bölön, Köpecz, Nagy-Ajta, Közép-Ajta, Száraz-Ajta, Miklósvár, Seps-Baczon és Zalánpatoka községeiben.

g.) Végre: Felsőfőhérmegyei Ágostonfalva, Felső-Rákos és Úrmös községeiben, melyek szintén a baróthi kir. járásbírószákhoz csatolva a sepsi-szt.-györgyi kir. törvényszékhez tartoznak.

h.) A sepsiszentgyörgyi kir. törvényszékhez tartozó Sepsiszentgyörgyi városában;

i.) a medgyesi kir. törvényszékhez tartozó Medgyes városában;

k.) A gyula-fejérvári kir. kir. törvényszékhez tartozó Szászváros városában.

l.) a hátszegi k. törvényszékhez tartozó Hátszeg városában;

m.) és végre: Kolozsmegye Faragó, Légen és Berkenyes-határosztály miatt utólagosan helyszíneli községeiben, melyekből Faragó a marosvásárhelyi, Légen és Berkenyes pedig a kolozsvári k. törvényszékhez tartoznak.

Az ezen községekben felvett telekkönyvi-jegyzőkönyvek, az azokhoz tartozó birtokrészlet lejtromokkal és zárlatrajzokkal együtt az 1873. januarius 1-től fogva a II. alatt megnevezett törvényszékek mellett kirendelt telekkönyvi hivataloknak átadatnak, a hol azok megtekintése a kiszabott hivatalos órákban mindenkinek megengedett.

II.

A telekkönyvi hatóság teendőit végzi:

1.) A naszódí k. törvényszék, valamennyi az I. a.) alatt elősorolt Naszód vidéki községekre nézve;

2.) a besztercei k. törvényszék az I. b.) alatt megnevezett Naszód vidéki községekre és az I. m.) alatt említett kolozsmegyei Faragó községre nézve;

3.) a marosvásárhelyi k. törvényszék az I. c.) alatt megnevezett Naszód vidéki községekre és az I. m.) alatt említett kolozsmegyei Faragó községre nézve;

4.) a sepsi szt.-györgyi k. törvényszék az I. e.) f.) g.) és h.) alatt névszerint elősorolt községekre nézve.

5.) a medgyesi k. törvényszék az I. i.) alatt megnevezett Medgyes városára nézve;

6.) a gyula-fejérvári k. törvényszék az I. k.) alatt megnevezett Szászváros városára nézve;

7.) a hátszegi kir. törvényszék, az I. l.) alatt említett Hátszeg városára nézve;

8.) Végre: a kolozsvári k. törvényszék az I. m.) alatt megnevezett kolozsmegyei Légen és Berkenyes községre nézve.

(Foly. köv.)

A Kolozsvár város területén levő puszták közhelyek hasznosítása.

A városi képviselő testület 1872. szept. 13-án hozott határozatával egy bizottság megbízást nyert, hogy a város területén levő puszták közhelyeket számba véve, tegyen javaslatot az iránt, miként lennének közhelyek a város érdekében legcélszerűbben hasznosíthatók, továbbá mely helyen és mi módon állíthatók fel a város téglagyárat.

A bizottság eljárásának eredményéről a városi képviselő testülethez rövidbe foglalva a következőkben tett jelentést.

I. A városi tanácsbáz telkének királyutca felőli pusztá részére nézve a bizottság azon alternatívát állítja fel, hogy vagy építtessék az be oly módon, hogy a hiányzó hivatali helyiségek ott megnyeressenek, vagy e helyett tételessé a tanácsbáz épületére egy második emelet, mely az első emeleti helyiségekkel együtt a város összes hivatalai számára szükséges helyiségeket bőven tartalmazva, lehetővé tenné, hogy a piac felőli földszinti helyiségek boltokká átalakítva, nem megvetendő állandó jövedelmet biztosítsanak. A bizottság az utóbbit t. i. a tanácsbázra egy 2-ik emelet építését javasolja.

II. A „Redoute“ telkének kismesterutca felőli pusztá részére építtessék a városi polgári iskola számára szükséges helyiség.

III. A monostorkapu helyén Deesi Ferenc ház mellett pusztá helyre, melynek egy részét jelenleg egy rozott vizipuska szin foglalja el, a bizottság egy egyemeletes ház építését javasolja, melynek földszinti része boltoknak, emeleti része pedig lakásul lenne bérbe adandó.

IV. Az ugynevezett puskapóros bástyaféle pusztá helyre egy egyemeletes bérház építését javasolja, melynek homlokzata az óvárba nyíló utcában a Pánkovszki telekig, a sétatér utcában pedig egész a Kis-Szamosig terjedne.

V. A volt hidkapu mellett a városi nagy malom telkén levő pusztá helyen az utca felől egy, az óvár felől pedig két emeletes ház lenne építendő.

VI. A külközép tizedben 1 sz. alatt levő pusztá telekre a kormány dicasterialis épületet szándékozná emeltetni, a m. kir. pénzügyminiszterhez kérdés intéztessék aziránt: kívánja-e a kormány e helyet dicasterialis épület számára átvenni vagy nem.

VII. A volt posta kovács-műhely és kertje az önkéntes tűzoltó-egyletnek őrtanya, raktár és istálló számára már át lévén engedve, a bizottság ugyanily irányú e javaslata már előre teljessébe is ment.

VIII. A Daniel hid melletti rozott kunyhó helye csekély területénél fogva beépítésre nem érdemes, azért e rozott ház anyagának eladását, helyének pedig a hid szélesítésére fordítását javasolja.

IX. Külközép- és külmagyar utca végén levő trágya és szemét lerakó helynek telekké alakítását és eladását javasolja a bizottság.

X. A Dézmaesűr telkén levő épületnek helyreállítását javasolja a bizottság, miután az itt levő s ide kerülendő barompiac az épület értékét és jövedelmét tetemesen növelendi.

XI. A Trencsinvárnak bel- és külközéputca között az országúttól balra eső pusztá terén lenne a

bizottság véleménye szerint az új Redoute épület, mely már mindinkább halaszthatlan sürgőssé vált, felfelendítendő. Ez esetben a mostani Redoute épület csekély költséggel bérházzá lenne átalakítandó.

A hajdani várfalak fennmaradt azon részei, melyek a város tulajdonát képezik, lebontandók, az, anyag, hidak, partok és házak építésére fordítandó, a falak helye pedig, ha utca szélesítésre s más városi célra teljességgel nem szükséges, a szomszédos birtokoknak eladandó.

A javaslatba hozott építkezések eszközölésére nézve a bizottság azon meggyőződésben van, hogy azok a város által különösen e célra törlesztésre felveendő kölcsön segítségével tétessenek meg, mely különös törlesztést az építmények jövedelme nem csak fedezné, hanem övenként még biztos jövedelem többletet is eredményezne. — Az építési költséget pedig tetemesen csökkentené a lebontandó várfalakból kikerülő nagymennyiségű kő, valamint a város erdeiből szolgáltatható faanyag, továbbá azon körülmény, hogy az építési anyagok szállítása a város bér fogataival történhetne, végre a város által saját területén felállítandó téglagyár.

Nem kívánja a bizottság a város által eszközölendő téglavetetés szükséges sürgető voltát bizonyítani, nem csak azért, mert e felett kételynek helye sem lehet, hanem azért, mert annak szükségességét a képviselő testület 1866 és 1868-ban már kimondotta, s 1868-ban a város által eszközölendő téglavetetés életbe léptetni elhatározta, s e vállalat mikénti beállítása és kezelése iránt részletes terv készítésére bizottságot is küldött ki. E bizottság még azon évben megtette javaslatát, mely javaslat öt éve pihen a nélkül, hogy a képviselőtestületnek csak bejelentetett volna is.

A bizottság egyhangú véleménye szerint az említett javaslat értelmében mulhatatlanul és haladéknélkül a kivitelhez kell fogni.

A bizottság végre azon reménynek ad kifejezést, hogy a fennebbieken elősorolt véleményes jelentése nem kerül azon sors alá, mely már nem egy üdvös javaslat kivitelét tévé lehetlenné az által, hogy az vagy a bureauban vagy a szakkbizottmányban örök nyugalomra helyeztetett.

Magyar színészet.

(N.-r.) Csütörtökön dec. 12-én a „Tücsök“ — falusi életkép 5 felv. Georges Sand beszélye után irta Birchpfeiffer S., ford. Bulyovszkiré.

A „Tücsök“ — mint életkép — Birchpfeiffernek még a legjobb tücsöke közé tartozik. Nem mint-ha a mű minden részlete eleven és hű, e részletekben hiánytalanul egybefüggő, egyéneiben élesen jellemző volna. Legfőbb érdeme abban áll, hogy az egész mese egy személy körül fejlődik, kinek jellemzésére nagyobb gond van fordítva, s ki különös egyszerűsége, természetének fokunkénti megváltozása által köti le a figyelmet. Érdekes alak, mert széles: vonzó, mert gyermeket. Az egész életkép egy tulfinom izlés szüleménye. Mintha thermometer volna a hőmérsékét kiszámítva és egyengetve. Mintegy folytonos piano, ideges fülnek szánva.

A fő alakot Fanchont (a tücsök) elismert tehetségek is próba szerepnek, bemutatandó „remek“-nek tekintik s tekintették, s épen e megadott minőségtevé oly divatos. Annyi áll, hogy hatásos; de ha általános a festik csupán, s nem törekszenek minden kis részletébe különös tartalmat, s élénk színezetet önteni, úgy nagyon sokat vesz az hatásból mely céloztatik vele. Eichner Anna k. a. áttértette ezt, s ennek megfelelőleg gondosan árnnyalt. Első vadon-szajlag megjelenésétől a nemes felmagasztosulás utolsó pontjáig a lelki és kedélyi változások hosszú sorát futotta át, sok helyen az átmenetek meglepő finomságával. A specialis alkotás természetével igen megegyezett, hogy eleinte a reális vonások valának az uralkodók, szép ellentétben a végső ideális megoldással. Ha a hanghordozásra nézve egy kissé több változatosságot szeretnénk, úgy hisszük, nem lát-szunk követelőknem. A közép számú közönség több ízben tapsolva ismerte el a sikerültebb jeleneteket.

Kovács Gyula (Landry) mely bensőséggel s igen szépen ábrázolt falusi naivsággal játszott. Kedves meglepetést csinált azonban nekünk Krasznai, ki Didierben szokatlan természetességgel egyénített. Ugy látszik, hogy az ilyen mű szerepek hálás alakításokra nyitnak tért Krasznainak. Körösine Fadedtenben s Szentgyörgyi Barbeaud apóban kielégítők valának. Philippovicsné is megállotta helyét Barbeaud anyóban.

Az egész mű falusi légkörben mozog, egyénei majd mind naivok, s ezt szem előtt látszanak tartani a szereplők: de hogy az előadás mégsem hatott úgy, a mint a természetes szokott hatni, azt főleg a nem népies s nem is költői nyelv okozhatta.

Nyilvános nyugta,

azon összegekről és azok részére, a mely összegekből s a kiknek befolyt aláírásaikból a templom körüli épületek egyenértékű megvásároltatott és kiépített.

Ábrahám Antal 80 frt, Ágoston Károly 5 frt, Ákantz János 137 frt 43 kr, Ákantz József 20 frt, gr. Andrási Aladár 10 frt, Antal Mihály 10 frt, br.

Apor Géza 100 frt, Artz Rudolf 20 frt, Albert Simon 3 frt, Andrásovsky Dániel 10 frt, Balás József 100 frt, gr. Bánffy Béla 75 frt, br. Bánffy Kálmán 12 frt, öz. br. Bánffy Györgyné 2 frt, Bándi Ferli 2 frt, Bányay Károly 50 frtos urbéri papir, Bláz Károly 10 frt, Bányai Vitális 100 frt, Benigni Soma 20 frt, Barta János 20 frt, Barta József 3 frt, Béli Gergely 50 frtos urb. papir, Benel János 20 frt, Benel Ferencz 12 frt, Beliczor Ignác 5 frt, Berivói György 10 frt, gr. Bethlen Camillo 100 frt, gr. Bethlen Károly 200 frtos urb. papir, gr. Bethlen Leopoldine 100 frtos urb. papir, öz. gr. Bethlen Pálné 400 frt, öz. gr. Bethlen Józsefné 5 frt, Beteg Ferencz 5 frt, Biásini Sándor 5 frt, Biró Lajos 30 frt, Boér Gyula 20 frt, Bogdánffy János 5 frt, Bogdán István 24 frt, Bokros Ádám 5 frt, br. Bornemisza Ignátné 100 frtot urb. papir, br. Bornemisza János 300 frtos urb. papir, br. Bornemisza Károly 50 frtos urb. papir és 5 frt, br. Bornemisza Leopold 200 frtos urb. papir, Botos Pista 2 frt, Both János 47 frt, Boér Sándor 20 frt, Bors Albert, 50 frtos urb. papir, Bregárd János 5 frt, Brencsán Albert 5 frt, Buchbinder Antal 16 frt, Burgya Márton 40 frt, Budai Imre 5 frt, Barabás Samu 3 frt, Báldi 2 frt, gr. Csáky György 60 frt, Csernyik Vendel 2 frt, Csiki Alajos 10 frt, Csiki József 20 frt, Csiki Mihály 10 frt, dr. Csiki Soma 102 frt, Csulak Dániel 55 frt, Czink Pál 36 frt 82 kr, Czirják János 50 frt, Czirják Samu 100 frt, Csát Lajos 2 frt, Czecz Gergely 15 frt, Csiszár Samu 7 frt, Csik Miklós, Fene Gábor, Pista Sebestyén 10 frt, Ács czéh 31 50 kr, Asztalos czéh 25 frt, Cipész czéh 50 frt, Csizmadia czéh 200 frt, Fazékas czéh 20 frt, Kalapos czéh 2 frt, Kerekes czéh 10 frt, Lakatos czéh 65 frt, Nyerges czéh 40 frt, Rázműves czéh 15 frt, Szűcs czéh 20 frt, Magyar Szabó czéh 120 frt Kovács czéh 10 frt, Német Szabó czéh 40 frt, Timár czéh 40 frt, Zsemles czéh 18 frt, Dalos 14 frt, Daróczi László 40 frt, Deák József 24 frt, Dekkel 1 frt, Dietrich 300 frt, Dobál Izák 105 frt, Dobokai Ferenc 40 frt, Domzsa György 25 frt, Dózsa Dani 20 frt, Dózsa István 100 frt, Duha Imre 5 frt, gr. Eszterházi István 100 frt, gr. Eszterházi Kálmán 75 frt, Ev. luth. egyház 100 frt, gr. Eszterházi János 100 frt, Endes Gábor 50 frt, gr. Eszterházi Mihály 100 frt, Egyed Antal 2 frt, F. M. 7 frt, Fibán Károly 5 frt, Fiskus ház 800 frt, Florián Antal 24 frt, Fogarasi Mihály 170 frt, Fogarasi Károly 10 frt, Folly Mihály 500 frt, Furmán Antal 24 frt, Frölich Frigyes és fia 921 frt, Frölich Miksa 10 frt, Franks János 20 frt, Földesi István 35 frt, Földvári Mihály 5 frt, Frits Albert 5 frt, Dr. Fischer Lajos 25 frt, Fülöp Samu 20 frt, T. Franciskánusok 15 frt.

(Folyt. köv.)

NAPI HIREK.

Kolozsvár, dec. 13. 1872.

— Gizella főhercegnőről a következő érdekes dolgozat írják Gödöllőről: A főhercegnő alig jött Gödöllőre, azonnal gondoskodni kezdett a szegények gyámolításáról; a helybeli kath. lelkész által magas figyelmébe ajánlott szegények házára fordítva fejedelmi gondját, melynek lakói közül nyolc az szegénynek teljes öltözetet csináltatott, saját kezével által is adta azt. Ugyanis december hó 4-én délután 3 órakor ő felsége egyik nevelőnőjétől és a ruházatóhoz hozó cselédsgéltől kísérvé, az országúton kiszállt háttárból s gyalog jött a házba. — Ott a lelkész, mint e ház felügyelője által rövid beszéddel fogadtatott, melyben értelmezé előtte e háznak titokszéri genezisét: hercegasszony volt, ugymond, e háznak alapítója, s midőn a boldog emlékü alapító porában hamvad, egy uralkodó főhercegasszony kezdi magát e házért érdekelni, hosszú évek lefolyása után. A főhercegasszony igen meg volt hatva e jelenet által, igen jól esett látnia azon meglepetést, melyet bőkezűsége okozott a szegény asszonyoknak, kik őt körülvéve, kezeit és ruháit csókjaikkal illették, s majd összeroskadtak az örömnök fokozott emlékedése miatt, látva, hogy a nély kosárból mindegyiknek saját nevével ellátott ujjab és ujjab ruhaneműek hoztak elő, míg mindenik teljes öltözetét kezéből átvette. Végre süteményeket adott nekik a kiosztásra, hogy neesak a fejedelmi erszényben megtakarított pénzüért öltözködjének, hanem a királyi asztalról lehozott ételekkel is táplálkozzanak. Könyek ragyogtak a főhercegasszony szemében, melyeket azon gyöngéd öröm sajtot ki nemes szívéből, melyet e szegénység boldog megaláztatásából merített. Végre a férfiakhoz fordulva a főhercegasszony, ezt mondá nekik: „Önök is kapnak egész öltözetet, de eddig nincs még kész.” Igen, az ő előleges közbevetése által a királyasszony a férfiakat teljes téii öltözettel ellátta. Végre a kis főhercegasszony Mária Valéria sem maradt hátra. Ő ismét a gyermekekre fordítá gyöngéd és korát haladó figyelmét. Az iskolás gyermekeknek csináltat csizmákat, nadrágot és felöltöket, ingeket és azokat a lelkész ajánlására osztogatja, előbb a szegény leányakkal elkészítve, hogy azoknak pénzéből valamit juttasson. Jól esik nézni a kis főhercegasszony örömet, midőn kocsikázás közben hazulról hozott süteményeit az apró gyermekek közt osztogatja. Az udvar Gödöllőn mindenfelé fordítja figyelmét, s alig van Gödöllőn ember, ki kebelének mélyéből gerjedő hálás indulattal uton utfielen ne sohajtana föl: Isten áldja bőkezűségének teljéből!

magyar királyi uralkodó család! Az udvari hírek szerint a koronaörökös is a karácsonyi ünnepekre Gödöllőre jár.

— **A belügyminiszter** kedden ebédet adott a fővárosi reudezés elfogadása alkalmával, s toasztjában kifejezte, hogy dícsőségének tartja azt, miszerint a testvér városok egyesítése az ő nevéhez van kötve. A miniszterek közül jelen volt továbbá több képviselő és szerkesztő, Bittó István és Perczel Béla.

— **A kir. igazságügyminiszter** a kolozs-járásbírók mellé bírósági végrehajtóvá Balogh József kolozs-monostori lakost nevezte ki.

— **Dr. Kanitz** tanár előadásait nagy érdekel látogatják rendes és vendég-hallgatói. Ámbár mi csak mint „scientia amabilis“ üzzük a botanikát s így az előadások érdemleges megítélését nem vándíthatjuk megunknak, annyit azonban megjegyezhetünk, hogy a jeles tanárban sokat nyert egyetemünk. Előadásából többi közt kiemeljük az „eleven szülő“ növények constatalását és a növényi protoplasma bámulatos sajátosságait. A mint értesülve vagyunk, dr. Kanitz tanár az egyetem botanikus kertjét a külföldön névszerint pedig a Hollandiában tett dus tapasztalatai után szándékozik berendezni. Örvendünk, hogy tudományintézetünk ily férfi vezetése alatt ránk jó hírnevet fog hozni. Where there is a will there is a way.

— **Haynald Lajos** kalocsai érsek ur ötezer frtnyi örökös alapítványt tett a végre, hogy annak kamatai két cath. árvának nevelésére oly módon fordíttassanak, hogy ezen alapítványi helyeket fölváltva egyszer egy erdélyi székelyföldi, mászor egy erdélyi nem székelyföldi árva nyerje el, az alapítványi jótéteményeiben mind fiuk, mind leánykák részesülendvén. Az árvák fölvétele mindenkor az erdélyi püspök urat illetendi.

— **A kolozsvári** kegyesrendház 1874-ben fogja megünnepelni a kegyesrendi atyáknak Kolozsvárra lett letelepedésük 100-ik évét.

— **A n-szebeni** állam-főgymnasiumnál a nép nyelvén magyarul tartott előadások ma veszik kezdetüket.

— **Brenner Jenny** k. asszonyt N.-Szebenben annyira megkedvelték, hogy több zenekedvelő a „Hrm. Ztg.“ hasábjain fölkeri egy második hangverseny tartására,

— **A magy. kereskedelmi törvény** nem sokára benyújtatik a háznak. Dr. Aváthy István egyetemi tanár, Szlávay volt kereskedelmi miniszter megbízására, azt elkészítette. A mű mint mondják teljesen megfelel az igényeknek.

— **Lamberg József** fiatal zongora-művész vasárnap délutáni hangversenyére — a városi vigardá termében — föl hívjuk t. olvasóink figyelmét, Kolozsvár műértő közönségének alkalmát nyílik, hogy e kitűnő művészek elégtételt szolgáltasson s a mellett a jótékonyág tényleg is gyakorolhatja, a mennyiben a hangverseny jövedelmének fele a kolozsvári árvaház javára van fölajánlva. A fiatal mesterekn kívül városunk legjobb művészi erői vesznek részt a hangversenyben és így alig van szükség a mi ajánlatunkra.

— **New-York-ban** Greeley Horac temetése a hó 4-én nagy díszszel ment véghez. Grant elnök is jelen volt nyílt kocsiában, s a város valamennyi rangja zúgott.

— **Amerikai** lapok írják, hogy Lucca asszony tizenhárom vendégjártékért 30 ezer dollár tiszteletdíjat kapott.

— **Bimarek** herceg és a „mátrai szesz.“ Mercsis János győgyűsi gyógyszerész a lapokból megtudá, hogy Bismarck herceg köszvényben szenved. Rögtön fogta tehát magát és az általa feltalált és sokak által elismert hatású „mátrai szesz“ köszvény elleni gyógyszerként megküldte a hercegnek.

— **Hírek** journalistikából. Az újév alkalmából a journalistikában várható s eddig tudvalevő változások a következők: állanak: A „Hazánk és a Külföld“ című lap megszűnik, illetőleg egyesítetik a „Vasárnapi Újság“-gal — Aldor Imre „A-rany trombita“ című balpárti politikai heti lapot indít meg. Heckenast kiadásában „Képes Néplap“ és „Politikai Híradó“ című új néplapok fognak megjelenni. Szerkesztő: Nagy Miklós, a „Vasárnapi Újság“ szerkesztője.

— **Austriai** és cseh távsürgönyök szerint több helyen a tekete himlő és kholera mutatkozik.

— **Bécs** nagyban halad előre. Legközelebb egy földalatti vasúti tervet nyújtottak be a londoni „Underground Railway“ mintájára. Ezen alvilági utazás a terv szerint a belváros, Mariahilf, Neubau Penzing Hietzing, Lainz, Sprising, Mauer, Rodrun, Perchtoldsdorf és Brühl közt van előirányozva. A mint nekünk írják az ausztriai helytartótanács ezen érdekes vaspályához már megadta az engedélyt.

— **Pelagies** agitator, Miletics jobb keze, lázítás szitái szándékai miatt Zágrábból kitalatván, Vinkovceba szállítottatták s a török határon török hatóságok fog kizsoltgatni.

— **Az egyesült erdélyi** takarékpénztár keletkezése ügyében tegnap közölt hírvéllyel kapcsolatban megemlítjük, hogy alelnökül Simon Elek és Vagner Frigyeszt választották meg.

— **Révész** Bálint ref. püspök, Szakál Róza esküvőjén igen ékes beszédet mondott, s abban többi közt e szavakat: „Templomból jöttök a templomba; a művészet templomából az isten házába. Papok vagytok, a művészet papjai, én az istené. Köny-

vetek az emberi lángelmék csudaalkotásai, enyém a biblia. Hirdetitek a szerelmet, a hőstetteket, az erény győzelmét, a bűn elbuktát s megvételére méltó voltát; én hirdetem a szeretet, a keresztény erényt, isten dicsőségét. A ti és az én templomom közt különbség van azonban mégis. A tiétekben semmi sem való, a függöny legördültével mindennek vége. Ebben a templomban minden igaz, minden örök; itt a függöny csak a sirnál omlik alá. A ti pályátok szép és magas, én azt hiszem, hogy lehetetlen, miszerint egy szikráját ne hoztátok volna el szívetekben ama szerelemnek egymás iránt, melyet a ti templomotokban oly híven, oly lelket megrázó módon tudtok előadni.“

— **A király a kunyhóban.** Az „U. Ll.“ írja: A palotai uton, a Rottenbiller-féle pióczatavak mellett csinos kis kunyhó fekszik; itt lakik egy Somogyiné asszonyom, az említett pióczatavak felügyelője és törülköző, izmos magyar asszony. Vagy két hét előtt a királyné lovagolt el ottan, s megpihenve egy kicsit, az asszonyt tíz forinttal ajándékozta meg. Nem rég pedig a király — belefáradva a lovaglásba — tért be az elszigetelten álló házba egy kisse, több vadász urral. A kis ház kéménye ugyancsak füstölt, mert Somogyiné asszonyom éppen disznót ilt s kolbászt készíte. Eleinté nagy zavarban volt, hanem aztán föltalálta magát s egy tákolbással szolgált. Ő felsége és a vadász urak nem is veték meg a szívélyes kínálást, s midőn csakhamar ellovagoltak, a király 20 forintot adott Somogyiné asszonyomnak, ki mutogatja is minden ismerőseinek, nem az értékeért, hanem mert a király ajándoka.

— **A német országos** erődítési bizottság hír szerint végleges megállapodásra jutott az új védelmi rendszert illetőleg. E megállapodás szerint le fognak romboltatni a következő várak: Rastatt, Minden, Erfurt, Wittemberg, Stettin, Colberg, Grandenz, Neisse, Cosel, Brisch, Würzburg, Custrin és Boyen. Ellenben az új rendszer szerint átadomittatnak: Metz, Diedenhof, Strassburg, O-Brisach, Mainz, Köln, Wessell, Glogau, Thorn, Posen, Königsberg és Bromberg. Strassburg és Metz alatt már folynak a munkálatok, míg Mainznál jövő tavasszal indítatnak meg. Mint látható, az erődítések leginkább a nyugati és keleti határokon fognak történni.

— **A szlácsi** fürdő megvételére az „Unio“ bank alkudozott, de eredmény nélkül, s a fürdő továbbra is a részvénytársaságé marad, mely valami keveset tesz e gyógyhely élvezhetőségéért.

— **Mélius Péter** háromszázados ünnepélye megtartásáról. A debreczeni hel. hitv. egyháztanács közgyűlése hitbuzgóságtól, s a református hazánkban diadalra jutott ősek emléke iránti kegyelettel érzettől indítatva elhatározta, hogy ezen egyház egyik hajdani nagyevő és érdemű lelképásztornak Mélius vagy másképp Horhii Juhász Péternek, a ki 1572-ik év december 15-én hunyt el, halála háromszázados évfordulati napján kegyeleles emlék-ünnepélyt tartand. Mélius Péter e gyülekezetnek volt 14 éven át hiv és buzgó lelképásztora, élete lan adatlan tevékenység közepett itt folyt le, hamvai is e város földében nyugszanak. Az emlék-ünnepély folyó év december 15-én délelőtt 11 órakor a nagytemplomban fog megtartatni, megnyitó karének, s egy emlékbeszéd felolvasása által, melyre a gyülekezet minden rendű tagjait meghívja a közgyűlés. A templom ajtaiban kitett perselyekbe az ünnepélyes alkalommal befolyandó adakozásokból, valamint a később házaként eszközölt gyűlésekből fog Mélius sirja fölé a gyülekezet nevében egy alkalmi felirásokkal ellátott síremlék felállítatni. Az új sir jel, mely a buzgó reformátor nyughelyét díszíti, új életjele leendő mostani nemzedék hitbuzgóságának, érdemét méltatni kész hűségének s háláérzetének.

— **Oroszország** főállami bevételét a pálinka szolgáltatja. Az 1872-ki orosz költségvetés szerint ugyanis az állambevételek egy jó harmadát a pálinka fogyasztási adó képezi, mely a f. évi 487,986,600 millió rubelnyi bevételek közt 174,689,000 rubel által van képviselve. A legutóbbi 5 év alatt a rendes bevételek 88,349,000 rubellel szaporodtak, ezeknek majdnem fele, azaz 40,759,000 rubel a szeszfogyasztási adóból folyt be. — Ez egy kis kulturai adat.

— **Khun** hadügyminiszter a teugermelléken tesz körutakat, hogy a hadi tengerészet felől szerezzen adatokat, melyeket a reformoknál s delegationalis költségeknél lehessen használni.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott Pesten decz. 13. 10 ó. 30 p. d. e.
Érkezett decz. 13. 11. ó. — d. e.

Király ő flge. Bécsből visszaérkezett.

A képviselő-ház tegnap rövid, jelentéktelen ülést tartott.

A honvédelmi miniszter kinevezése legközelebb bizton várható. Király ő flge József főherceg helyeslésevel Ghyocz Béla ezredes fogja kinevezni.

Képviselőházunk a meritorius munkálatokat 19-kig befejezi, azután január 10-ig szünetet tart.

KÖZGAZDASÁG.

A magyarországi és erdélyi szesziparosok értekezlete, mely tegnap Pesten élénk részvét mellett tartott meg, határozottan ellene nyilatkozott azon szervezetnek, melyet a kormány az új szeszadótörvényre nézve az osztrák kormányval egyetértőleg készítet. A magyar szeszgyárosok a legnagyobb mértékben vesztélyeztetve látják a tervezet által hazai szesziparunkat, mely már különben is súlyos viszonyokkal küzd s melyet, mint egyik legfontosabb mezőgazdasági iparágat is, emelni és felvirágoztatni kellene. Az értekezlet egy alapos emlékiratban fejt ki nézeteit az egész ügyről s az emlékiratot a pénzügyminiszternek küldöttésegileg határozta átnyújtani. Legközelebb, mielőtt kissé tért szoríthatunk lapunkban, közölni fogjuk az emlékiratot egész terjedelmében. Megemlítjük még, hogy az értekezleten jelen volt érdekeltek, ülés után, szesziparosok egyetértévé alakultak, melynek tisz. elnöke Juszth József, elnöke gr. Haller Sándor, alelnöke Hazay Ernő, Stiasug urak választottak.

Bukások Szerbiában. Belgrádból jelentik, hogy ott közelébb a kereskedő ezégek egész tora jutott bukás sorsára s kisebb-nagyobb mértékben a magyar-osztrák üzleti körök is veszteségeket fognak ez által szenvedni. A katasztrófa okát azt állítják, hogy az utóbbi időben Szerbiában is mindinkább növekedett pénzühiányt az illetők nem vették figyelembe, nem tettek semmiféle intézkedéseket a fenyegető baj orvoslására s csak midőn a bukások megkezdődtek, akkor kezdtek gyors segélyről gondoskodni. A kormány minden rendelkezhető pénzkészletét átadta a szerbiai banknak, de a váltság által utólrát czégek nagy részének sorsa már nem volt többé feltartóztatható.

Szólóveszők behozatala Olaszországból. A külföldön több helyen félelmesen pusztító phloxera vastatrix történetét becsempészése ellen közelebb azon indítvány tétetett, hogy a szőlőveszők behozatala Olaszországból tiltassék meg. A római magyar-osztrák követtség azonban előbb bizalmas értekezletbe bocsátkozott az olasz kormányval, s az utóbbi határozottan kijelenté, hogy Olaszországban e szőlőpusztító rovar mind ez ideig még sehol sem jelentkezett és így nem lehet attól tartani, hogy olasz szőlőveszőkkel behurcoltatnák a magyar-osztrák monarchiába. Együttal kérésnek nyilatkozott az olasz kormány erélyes intézkedések tételére az iránt, hogy Franciaországból a vész Olaszországba be ne hurcoltassék, mire aztán a magyar-osztrák követtség megszüntette a monarchiánkra való beviteli tilalomra vonatkozó lépéseket. Most Rómából azon farsca hírt jelentik, hogy az olasz kormány nemcsak Franciaország ellen szándékozik beviteli tilalmat érvénybe léptetni, hanem a magyar-osztrák monarchiára nézve is a minék semmi értelme nincs, mert nálunk a vész még eddig föl nem merült s épen mi akarjuk óvni magukat, továbbá az intézkedés teljesen mellőzné az említett értekezletekben történt megállapodásokat.

Kimutatás.

A tordai kisegítő pénztáregylet forgalmáról november havában 1872.

Bevétel.

Pénztári maradék oct. hóról 2871 frt. 88 kr. Havi rendes és rendkívüli betét 18993 frt 15 kr. Könyvdíj 24 frt. Kamat, provisio és váltó díj 1986 frt. 13 kr. Bélyegdíj 79 frt. 25 kr. 232 tagtól visszafizetett kölcsön 86945 frt.

Összes bevétel 110,899 frt 41 kr.

Kiadás.

208 váltó mellett kölcsön 79,499 frt. Kezelési kiadás 408 frt. 78. Bélyegre 79 frt 25 kr. Tőke visszafizetése 30,151 frt. 43 kr. Pénztári maradék 760 frt 95 kr.

Összes kiadás 110,899 frt 41 kr.

Közli az igazgató választmány.

Torda dec. 9. 1872.

A kolozsvári piaci-árjegyzék Deczember 10. (alsó ausztriai mérő középpár).

Tisztabúza 6 frt 62 kr. Elegybúza 4 frt 7. Rozs 4 frt 50 kr. Arpa 2 frt 80. Zab 1 frt 20 kr. Törökbuza 3 frt 76 kr. Pityóka 2 frt 56 kr. Marhahus fontja 21 kr.

— **A beszercei** piaci árai deczember 27.-én ausztr. mérő Tisztabúza 6 ft 50 kr., elegybúza 5 ft. 50 k. rozs 4 ft 50 kr. kukorica — ft — kr. Zab 1 frt 30 kr. pityóka 1 frt 30 kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy font disznósír 60 kr. Egy kupa borsó 24 kr., lenese, 22 kr. paszuly, 20 kr. Egy mázsa kenyérliszt — frt Egy font marhahus 20. Egy mázsa széna 1 frt 70 kr. Egy öl tűzi fa kemény 11 ft — kr.

— **A deési** piaci árai deczember. 10-éről ausztr. mérő tisztabúza 6 ft 60 kr. rozs 4 ft — kr. elegybúza 6 ft — kr. zab 1 ft — kr. Széna 1 ft. 80 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszu 8 frt. — kr. Marhahus. fontja 16 kr. Konyhaliszt 13 kr. Borsó mérője 20 encse 20, paszuly 10 ft kr. —

— **Marosvásárhely** piaci árai deczember 5. alsó ausztr. mérője. Tisztabúza 6 ft. 26 kr, rozs 4 ft 34 kr. Elegybúza 4 ft 86 kr. Zab 1 ft 64 kr. Széna kötve 1 ft 90 kr. Egy öl fa 36 hüv. 10 hosszu 16 ft — kr. Egy font faggyuvertya 40 kr. Marhahus fontja 18 kr. Konyhaliszt — ft 12 kr, Lenese kupája 20 kr Paszuly kupája 18 Burgonya mérője 5 frt 65 kr. Disznósír 54 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Decz. 10-én 5% Metalliques 100 frt. 66.10. Kamat 66.25. Nemzeti kölcsön 100 frt. 70.—. 1860. Kölcsön 102.40. Bankrészvény 968. Hitelin. tézeti részvények 337.—. London 10 ft. st. 109 25 Ezüst 108.—. Cs. kir. arany — Napoleon dör 873 1/2. Urbéri kötvények: Magyarország. 7950 Te-mesi 78.—. Erdélyi 77.25. Horvátországi 77.—.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyilttér. *)

Biasini gyorskocsi menetrendje szaporítása.

1872 december 15-től:

Kolozsvár és Felvincz között napon-ta három gyorskocsi közlekedik, még pedig oly berendezéssel, hogy Kolozsvár és Marosvásárhely, valamint Marosvásárhely és Kolozsvár között utazók Felvinczen soha se időznek, hanem mind a két irányban rögtön tovább utazik. Indul Kolozsvárról Felvinczre reggeli 3 és 7 órakor, (a hét óras indulás marosvásárhelyi egyenes összekötés) és délután 4 órakor.

Felvinczről Kolozsvárra reggeli 5. délutáni 4 és éjjeli 1 órakor (ezen 1 óras indulás Kolozsvárra az egyenes összekötés Marosvásárhelyről)

Egy hely ára 1-ső közbelso coupe Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza 4 fr. — hátulsó coupe imperial 3 frt. 50 kr.

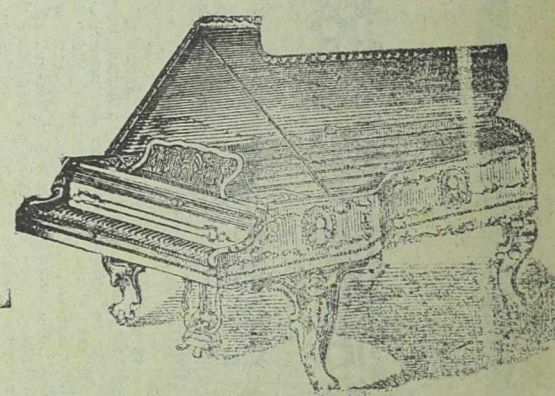
Tordáról Kolozsvárra indul napon-ta háromszor reggeli 3, 7 és délutáni 6 órakor. — hely ára 2 fr.

Kolozsvárról, Szamosújvárra és Deésre és naponta kétszer, reggeli 8 órakor és délután 3 órakor. Deésről Szamosújvárra és Kolozsvárra naponta kétszer reggeli és délutáni 1 órakor. Leszállított áron, Kolozsvárról 1 személy első közbelso coupéba Szamosújvárig vagy vissza 2 fr. 30 kr. hátulsó coupe és imperial 1 fr. 70 kr. Kolozsvárról Déésig vagy vissza első közbelso coupe 3 frt. — hátulsó coupe és imperial 2 frt. 50 kr.

Minden utas 30 font szabadpodgyaszt vihet magával.

Kibédi Biasini Domokos.

KOLOZSVÁRTT

DE MJÉN LASZLÓNÁL

kaphatók a legjobb bécsi
zongorák
gyári áron és felelősséggel.

**Minden betegnek erő és egészség
gyógyszer és költség nélkül:
Revalesciere Du Barry
Londonból.**

Minden szenvedőnek egészség az izletes Revalesciere Du Barry által, mely gyógyszer költség nélkül az alábbi betegségeket eltávolítja: gyomor, ideg, mell, tüdő, máj, mirigy-nálkahártya-, légzési, hólyag- s vese bajok, gümőkör, aszkór, asthma, köhögés, emésztetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vizkór, láz, szédülés, vértelenség, fülzúgás, rozslét és hányság a terhesség alatt is, diabetes, méla-kór, elsoványodás, csusz, köszvény Kivonat 73,000 tagusítványból, oly felgyógyulásokról, melyek a gyógyászatnak ellenállottak.

48,421. sz. bizonyítvány.

Vág-Ujhely Magyarországon
Több éve zavarva volt emésztésem gyomorbajokkal és elnyálkásodással kellett küzdenem. E bajoktól a Revalesciere 14 napos használata által megmenekültem.

Stern J. L. tanító a népiszkolán.
Gasen, Stiria, Birkfeld posta 1870. nov. 19.
Igen tisztelt ur! Örömmel és kötelességemzerűleg elismerem a Revalesciere jó hatását, a hogy ez több oldalról elismertett. E kitűnő szer engem borzasztó lélekzés, nebeléktől nehéz köhögéstől, feljutt nyaktól, nyomorgócsástól szabadított meg, melyekben évekig szenvedtem.

Steininger Vincez pens. felkész.

Páris, 1866. april 26.

Uram! Az ön Revalesciere-csokoládéja oly jó tett, mint-hogy asthmaticus bajoktól, melyekben évekig szenvedtem, végleg megszabadított.

Gaillard, a francia hadsereg főintendáns.
Adra, Almeria tart. (Spanyolország 1867. oct. 21.
Nagy örömmel jelentem Ilyen meggyógyítását és hasznát szenvedéseimből, miket egy borkötés okozott és az áltól fosztá meg.

Perrin de la Hittelos francia vice-consul
72,632. sz. bizonyítvány.

Beaumont, 1868. aug. 5.
Az ön Revalesciere-je csodákat művel a betegnek. Küld-jönmég 72 szelencével.

Balette J., gyógyszerész.

Táplálóból levén mint a hus, a Revalesciere felöltök és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja gyógyszerrekenben. Bádószelencékben 16l fontos 1,50, 1 fontos, 2,20, 2 fontos 4, 50, 5 fontos 10 frt, 12 fns, 20 frt, 24 fns, 36 frj Revalesciere-lepénykék, szelencékben 2 frt. 50 kr. 4 fr. 50 kr. Revalesciere chokoláde por- és tábla alakban 12 csészére 1,50 24 csészére 2,50, 48 csészére 4,50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse 5. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten Török, Prágában: Fürst J. Brünben: Eder F., Dobronzenben: Mihálovics István gyógyszerész, Duna-Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros Brili F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pásztori Félixnél, Székes-Fehérvárott: Dieblak Györgynél, Vághelyen Conglegner Ignácznál, Varasdon: dr. Halter A.-nál, Agrámban Árgalmasokva gyógyszerésztárában, azonkívül a bécsi háspostai uinalnyvagy úránév mellett szétküldi.

*) E rovat alatt közlöttekért csupán a sajtóhatóságira-szerk.

DÁVID ANDRÁS, szolgabíró.

Tauffer János.

✉ Főraktár és szélküldési iroda Brassóban Száva Gerőnek a „koronához” czínezett győgszertárában.

TIBÁD, alkirálybíró.

Dr. BAKONYI JÓZSEF.

SZEREDAY IGNÁCZ,
alispán.

legjobb közhíves szüntető szerül orvosilag ajánl-
va, mell- és tüdőbajokban is igen jótékony,
a t. közhíves használatára eladásra készen
tartja. Valódi minőségben kapható Kolozsvárt
Binder Károly Szenthárom-ághoz címzett
gyógyszertárában belmonostortutza a Redoute
során.

hol is mindennek **lisztet, kását, hüvelyes veteményeket,** továbbá **aszalt gyümölcsöket, zsir, szalonna, paprikát, füstölt és levegőn szárított, vaj és szilvaiz nagyban mint** kicsinyben, a legjutányosabb árakban s pontos kiszolgálás mellett mindenkor **találtnak.**

Árjegyzék		frt	kr.
Asztali bor kupás cylinderben	1 kupá	—	48
Grinzingi bor kupás üveg	1 kupá	—	60
Grinzingi bor $\frac{1}{2}$ kupás	1 üveg	—	30
Budai vörös bor $\frac{1}{2}$ kupás	1 üveg	—	60
Budai vörös bor $\frac{1}{4}$ kupás	1 üveg	—	32
Egri vörös bor $\frac{1}{2}$ kupás	1 üveg	—	70
Egri vörös bor $\frac{1}{4}$ kupás	1 üveg	—	37
Bakator bor $\frac{1}{2}$ kupás	1 üveg	—	60
Bakator bor $\frac{1}{4}$ kupás	1 üveg	—	32
Neszmélyi bor $\frac{1}{2}$ kupás	1 üveg	—	70
Neszmélyi bor $\frac{1}{4}$ kupás	1 üveg	—	37
Rizling $\frac{1}{2}$ kupás üvegben	1 üveg	—	80
„ $\frac{1}{4}$ kupás üvegben	1 üveg	—	40
Francia pezsgő Röderer & comp. Rheims	1 üveg	4	50
Francia pezsgő Giber & comp. Rheims	1 üveg	4	—
Francia pezsgő Vix Bara	1 üveg	3	75
Magyar pezsgő	1 üveg	1	40
Muscat Lunel	1 üveg	1	20
Scherry, Madeira, Opporto, Malaga	1 üveg	3	25

Kupás és $\frac{1}{2}$ kupás üvegek 10 kr. és a fertályos üvegek 7 krba számíttatnak és ugyanez árakban visszavétetnek. (352) (39—*)

(14—*)

 Nagyobb megrendelésnél olcsóbb.
Megtekinthető Karvázy József u.
udvarán főtér.

(1—2)

AZ ALAPÍTÓK.